

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16229

Tarih : 05.02.2026

10/3713

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) tarafından yayımlanan “Rojava Protestoları Gözlem ve Tespit Raporu”nda; 1 Ocak 2026–2 Şubat 2026 tarihleri arasında Türkiye’nin birçok ilinde Rojava’ya ilişkin barışçıl protestolara kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edildiği, bu müdahaleler sırasında ağır, yaygın ve sistematik insan hakları ihlallerinin yaşandığı tespit edilmiştir.

Raporda ortaya konulan bulgular; barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ülke genelinde fiilen engellendiğini, gözaltı ve tutuklama tedbirlerinin cezalandırma aracına dönüştürüldüğünü, işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğini ve çocuklara yönelik ağır hak ihlallerinin yaygınlaştığını göstermektedir. Bu ihlallerin tüm yönleriyle araştırılması, sorumluların tespit edilmesi ve benzer uygulamaların tekrarının önlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği tarafından yayımlanan “Rojava Protestoları Gözlem ve Tespit Raporu”, 1 Ocak 2026–2 Şubat 2026 tarihleri arasında Adana, Ankara, Batman, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, İstanbul, İzmir, Mardin, Şırnak, Van ve diğer birçok ilde gerçekleştirilen barışçıl protestolara yönelik kolluk ve yargı uygulamalarının bütünlüklü bir ihlal tablosu ortaya koyduğunu göstermektedir. Rapora göre bu süreçte en az 842 kişi gözaltına alınmış, en az 118 kişi tutuklanmış, en az 106 kişi işkence ve kötü muameleye maruz bırakılmıştır. Çok sayıda çocuk hakkında gözaltı, adli kontrol ve tutuklama gibi özgürlükten yoksun bırakıcı tedbirler uygulanmıştır. Raporda yer alan tespitler, barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının istisnai olarak değil, kural olarak engellendiğini; kolluk müdahalelerinin zorunluluk ve orantılılık ilkeleriyle bağdaşmadığını ortaya koymaktadır. Gözaltı ve tutuklama tedbirlerinin yaygın biçimde kullanılması, bu tedbirlerin bireysel durumlara göre değil, protestoların tümüne yönelik caydırıcı bir politika aracı olarak işletildiğini göstermektedir. Bu durum, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının sistematik biçimde ihlal edildiğine işaret etmektedir.

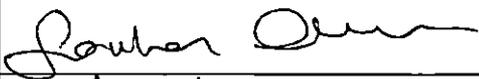
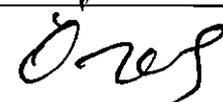
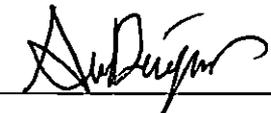
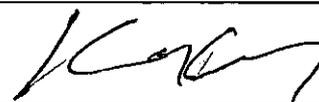
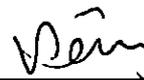
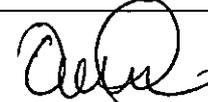
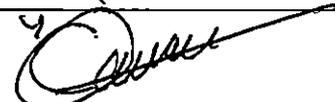
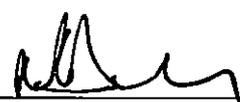
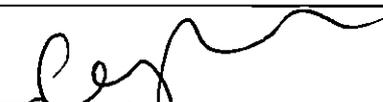
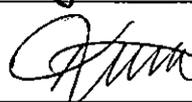
Raporda işkence ve kötü muamele yasağının ihlaline ilişkin çok sayıda bulgu yer almaktadır. Darp, ters kelepçe, tehdit, hakaret, aç ve susuz bırakma gibi uygulamaların farklı illerde benzer biçimlerde tekrar ettiği; bu fiillerin münferit olmadığı, yaygınlık ve süreklilik kazandığı raporda açıkça ortaya konulmuştur. Buna rağmen, bu uygulamalara ilişkin etkili ve bağımsız soruşturma mekanizmalarının işletilmediği, sağlık muayenelerinin işkence ve kötü muamele iddialarını ortaya koyacak biçimde düzenlenmediği ve cezasızlık pratiğinin derinleştiği belirtilmiştir.

Raporda çocuklara yönelik uygulamalara özel olarak dikkat çekilmiştir. Çocukların barışçıl protestolara katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındığı, adli kontrol ve tutuklama gibi özgürlükten yoksun bırakıcı tedbirlere maruz bırakıldığı; bu süreçlerde çocuğun üstün yararı ilkesinin ve son çare ilkesinin gözetilmediği tespit edilmiştir. Bu durum, çocukların korunmasına ilişkin ulusal ve uluslararası yükümlülüklerin ihlal edildiğini göstermektedir.

Raporda ayrıca avukata erişim hakkının fiilen engellendiği, savunma hakkının zedelendiği, basın ve ifade özgürlüğü üzerinde caydırıcı bir etki yaratıldığı, gazetecilerin ve insan hakları savunucularının da kolluk müdahalelerinin hedefi haline geldiği ortaya konulmuştur. Bu tablo, yalnızca protestolara katılan kişilerin değil, demokratik toplum düzeninin temel güvencelerinin de baskı altına alındığını göstermektedir.

ÖHD tarafından yapılan bu tespitler birlikte değerlendirildiğinde; Rojava protestolarına yönelik müdahalelerin tekil olaylarla açıklanamayacağı, ülke genelinde benzer yöntemlerle tekrar eden, yaygın ve yapısal bir uygulama pratiğinin bulunduğu açıkça görülmektedir. Bu uygulamalar, barışçıl siyasal ifade alanını daraltmakta, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmakta ve cezasızlık zeminini güçlendirmektedir.

Bu nedenle; 1 Ocak 2026–2 Şubat 2026 tarihleri arasında Türkiye genelinde Rojava protestolarına yönelik kolluk ve yargı uygulamalarının tüm boyutlarıyla araştırılması, işkence ve kötü muamele iddialarının, keyfi gözaltı ve tutuklamaların, çocuklara yönelik ağır hak ihlallerinin, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına yönelik fiili yasakların ve cezasızlık pratiğinin ortaya çıkarılması; sorumluların tespit edilmesi ve benzer ihlallerin tekrarının önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Meclis Araştırması açılması zorunludur.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	